7/574 -3-

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Rüştü Kazım YÜCELEN)

249

SAYI : B.02.0.009/1122

KONU : Soru Önergesi

ANKARA

22/10/1999 22 EKİM 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli 18.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2195 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sn. Osman ASLAN'ın Çay-Kur'un çay üreticisinden yüksek taban fiyatı ile satın alıp, işlediği ve bayiler aracılığı ile perakendecilere sattığı çaylardan yüzde yarım hisseyi alıp Rizespor'a aktardığı ve Çay toplama işinin Dünyada elle yapıldığı Türkiye'de ise neden makasla yapıldığının gerekçesi" konulu yazılı soru önergesi ile ilgili cevaplar İç Tüzüğün 99. Maddesine istinaden ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
Devlet Bakanı

EKLER :
Ek - 1 : Yazılı soru önergesine verilen cevap

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN ASLAN'IN 20 EKİM 1999 GÜN VE 7/574 – 1951 SAYILI YAZISILI SORU GÖNERGESİNE VERİLEN CEVAPLAR. 250

1 – Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Çay-Kur) ile Vakıflar Bankası T.A.O. arasında imzalanan 15.06.1998 tarihli protokolle, Çay-Kur bayilerinin, Çay-Kur'dan satınaldıkları mal bedellerini Vakıfbank'ça kendi adlarına açılacak Bankomat 7/24 kredili hesapları aracılığıyla her ildeki aynı banka şubelerine ödemeleri ve öngörülen süre içerisinde Çay-Kur hesaplarına aktarılması uygun görülmüştür.

Sözkonusu protokolün 11. Maddesinde Bayilerin Bankomat 7/24 kredisiyle Çay-Kur'dan satınaldıkları çayların mal bedelleri esas alınarak, bu bedelin %05 (Bindebeş)'i oranında ve fatura bedelinin dışında Çay-Kur Rizespor'a bağış yapılır hükmü yer almaktadır.

Bu hükümden de anlaşılacağı gibi Banka sadece bayilere açtığı Bankomat 7/24 kredili hesaplarda, mal bedelinden bağımsız Çay-Kur hesaplarına girmeden direkt bayilerden bağış olarak %05 kesinti yapmakta ve yaptığı kesintileri Çay-Kur Rizespor'un Vakıfbank nezdindeki hesaplarına aktarmaktadır. Bankomat 7/24 sistemi dışındaki mal alımlarında (banka havalesi, EFT, Bloke çek, banka teminat mektubu ve nakit) herhangi bir kesinti ya da bağış adı altında bir bedel alınmamaktadır.

Görüleceği gibi, söz konusu kesintiden üretici, tüketici ve Çay-Kur'un hiçbir kaybı olmamaktadır. Sadece Banka ile müşteri (bayi) arasındaki kredi taahhüdünden dolayı rizaen yapılan bir işlemdir.

Önergede sözü edildiği gibi, Çay-Kur Rizespor'a yapılan bağışların, ülke genelinde toplanıp, bazı kesimlerin kayrılması, kişi ya da grup özeline aktarılması gibi bir durum sözkonu değildir.

Bu yolla bayilerin kendi rızaları ile Çay-Kur Rizespor'a yaptıkları bağış tutarı, 1998 yıllında 121 Milyar TL, 1999 yılında 15.10.1999 tarihi itibariyle 230 Milyar TL olup, 1999 yılı sonu itibariyle tahmini 280-300 Milyar TL dolayında olacaktır.

2 – Dünya da çay toplama işi elle yapıldığı gibi en basitinden en gelişmişine kadar çok değişik makinelerle de yapılmaktadır. Ülkemizde çay toplama işleminde kullanılan makas da bu makinelerden biridir.

İşçilik maliyetinin çok yüksek oluşu, çay tarımının aile ziraatı şeklinde yapılışı nedeniyle makas, çay toplama işleminde yaygın şekilde kullanılmaktadır. Makasın usulüne uygun kullanılması durumunda yaş çay ürün kalitesi üzerinde menfi bir etkisi yoktur.

Usulüne uygun toplamayan ürünler de zaten alım noktasında bulunan eksperler tarafından satın alınmamaktadır. Üretilen kuru çaylar, kalite standartlarında olup, Türk Gıda Kodeksine uygun olarak tüketiciye sunulmaktadır.